

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кафедра романської філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету іноземної філології
Ф. Морошкіна
2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Практика перекладу»

напрямок підготовки: **6.020303 «Філологія»**

професійне спрямування: **«Переклад (французька мова)»**

спеціалізація: **«Лінгвокраїнознавство»**

Факультет іноземної філології

Робоча програма дисципліни «Практика перекладу» для студентів 4-го курсу (денна форма навчання) за напрямом підготовки 6.020303 «Філологія», професійне спрямування «Переклад (французька мова)». «29» серпня 2016 року – 8 с.

Розробник: доцент кафедри романської філології і перекладу Шаргай І.Є.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології і перекладу

Протокол № 1 від «29» серпня 2016 року.

Завідувач кафедри І.Є. Шаргай
«29» серпня 2016 року.

Схвалено науково-методичною радою факультету іноземної філології ЗНУ

Протокол від «30» серпня 2016 року № 1

Голова К.М. Ружин

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни денна форма навчання
Кількість кредитів – у 7 сем. – 3,5 у 8 сем. – 3	Галузь знань 0203 І гуманітарні науки Напрямок підготовки: 6.020303 «Філологія»	нормативна
Модулів – 6,5		Рік підготовки: 4-й
Змістових модулів – 2		
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферати (виступи) за запропонованою тематикою		Семестр 7-й, 8-й
Загальна кількість годин – у 7 сем. – 126 год. у 8 сем. – 108 год.	Професійне спрямування: «Переклад (французька мова)»	Практичні, семінарії: У 7 сем. – 68 год. У 8 сем. – 66 год.
		Самостійна робота: У 7 сем. – 29 год. У 8 сем. – 21 год.
Індивідуальні години для денної форми навчання: аудиторних: у 7 сем. – 4 год. у 8 сем. – 6 год. самостійної роботи студента – 2 год.		Індивідуальні завдання: У 7 сем. – 29 год. У 8 сем. – 21 год. Від контролю: у 7 сем. – залок У 8 сем. – екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 0,5:1

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Практика перекладу» є основним навчальним предметом в системі професійної підготовки перекладачів. Це знайшло своє відображення в навчальному плані, затвердженому Міністерством Освіти і Науки України, який передбачає поетапне включення в навчальний процес даної дисципліни, починаючи з другого року навчання. Основною умовою вузівської підготовки викладачів є те, що підготовку необхідно розглядати перш за все через призму міжкультурної взаємодії, а самого перекладача як посередника, оскільки сам акт перекладу є актом міжкультурної комунікації. Курс «Практика перекладу» націлений на підготовку фахівців, які володіють розумінням стратегії перекладу та здатні реалізувати її в тактиці і технології перекладу. Розуміння стратегії перекладу полягає в умінні передачі значення мовних одиниць на підставі використання ресурсів цільової мови; урахуванні особливостей комунікативної ситуації, обмежень і табу, що існують в традиціях, культурі етносу, соціуму, особи; нейтралізації розбіжностей у фонових знаннях комуні кантів.

Тактика перекладу полягає в трансляції денотативного та сигніфікаційного значень мовних одиниць шляхом запропонування оптимального відповідника з активного репродуктивного запасу перекладача. Технологія перекладу полягає у виборі та застосуванні методів, способів і прийомів перекладу, спрямованих на реалізацію стратегії і тактики перекладу.

Рівень перекладацької компетенції та обсяг відповідних практичних вмінь та навичок випускників має бути таким, щоб задовольнити соціальне замовлення сучасного суспільства та забезпечити:

- здійснення письмового перекладу з іноземної мови на рідну і з рідної на іноземну політичних, соціально-економічних, науково-популярних, технічних та ділових текстів та інших матеріалів, а також офіційних документів міжнародного дипломатичного характеру;
- виконання усного перекладу (послідовного і синхронного) виступів, бесід, лекцій, проповідей, інтерв'ю з іноземної мови рідною і з рідної іноземною;
- редагування виконаних рідною мовою або іноземною мовами текстів зазначених вище типів;
- виконання анотаційного та реферативного перекладів текстів різної жанрової належності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Взаємозв'язок екстралінгвістичної та лінгвістичної інформації в тексті і його врахування при перекладі.

Тема 1. Стилiстичнi аспекти перекладу. Переклад множини французьких iменникiв на українську мову (на базi запропонованого тексту).

Тема 2. Специфіка перекладу iнтернаціоналiзмiв (на базi запропонованого тексту).

Тема 3. Специфіка перекладу юридичних текстiв (на базi запропонованого тексту).

Тема 4. Порiвняльнй аналіз оригіналу i перекладу тексту, що належить до політичної сфери спілкування.

Тема 5. Переклад українською текстiв суспiльно-політичного характеру (на базi запропонованого тексту).

Тема 6. Відтворення лiнговокультурної специфіки тексту оригіналу в перекладі (на базi запропонованого тексту).

Тема 7. Переклад українською текстiв французьких ділових листiв (на базi запропонованого тексту).

Тема 8. Переклад термiнiв сфери економіки (на базi запропонованого тексту).

Змістовий модуль 2. Поняття функціональної iнформації (домінанти) тексту i її вiдображення в перекладі.

Тема 9. Специфіка перекладу текстiв економічного характеру (на базi запропонованого тексту).

Тема 10. Специфіка перекладу власних назв: газет, журналiв, державних установ (на базi запропонованих текстiв).

Тема 11. Переклад на французьку текстiв, що утримують власні назви (на базi запропонованих текстiв).

Тема 12. Відтворення в перекладі соціокультурної iнформації (на базi запропонованих текстiв).

Тема 13. Переклад на французьку українськомовного тексту сфери мас-медiа (на базi запропонованого тексту).

Тема 14. Специфіка перекладу з французької текстiв сфери історії, культури та мистецтва (на базi запропонованих текстiв).

Тема 15. Специфіка перекладу з французької текстiв, що належать до публіцистичного стилю (на базi запропонованих текстiв).

Тема 16. Специфіка перекладу з французької текстiв сфери науки, здоров'я, охорони навколишнього середовища (на базi запропонованих текстiв)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с/п	лаб	інд	с.р.		л	с/п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I. Взаємозв'язок екстралінгвістичної та лінгвістичної інформації в тексті і його врахування при перекладі.												
Тема 1. Стилістичні аспекти перекладу. Переклад множини французьких іменників на українську мову (на базі запропонованого тексту).	16		8		4	4						
Тема 2. Специфіка перекладу інтернаціоналізмів (на базі запропонованого тексту).	16		8		4	4						
Тема 3. Специфіка перекладу юридичних текстів (на базі запропонованого тексту).	16		8		4	4						
Тема 4. Порівняльний аналіз оригіналу і перекладу тексту, що належить до політичної сфери спілкування.	18		10		4	4						
Тема 5. Переклад українською текстів суспільно-політичного характеру (на базі запропонованого тексту).	16		8		4	4						

Тема 6. Відтворення лінгвокультурної специфіки тексту оригіналу в перекладі (на базі запропонованого тексту).	18		8		5	5							
Тема 7. Переклад українською текстів французьких ділових листів (на базі запропонованого тексту).	16		8		4	4							
Тема 8. Переклад термінів сфери економіки (на базі запропонованого тексту).	18		8		5	5							
Разом за змістовим модулем 1	134		68		34	34							
Змістовий модуль II. <i>Поняття функціональної інформації (домінанти) тексту і її відображення в перекладі.</i>													
Тема 9. Специфіка перекладу текстів економічного характеру (на базі запропонованого тексту).	18		10		4	4							
Тема 10. Специфіка перекладу власних назв: газет, журналів, державних установ (на базі запропонованих текстів).	16		8		4	4							
Тема 11. Переклад на французьку текстів, що утримують власні назви (на базі запропонованих текстів).	16		8		4	4							
Тема 12. Відтворення в перекладі соціокультурної інформації (на базі	16		8		4	4							

запропонованих текстів.													
Тема 13. Переклад на французьку україномовного тексту сфери мас-медіа (на базі запропонованого тексту).	16		8		4	4							
Тема 14. Специфіка перекладу з французької текстів сфери історії, культури та мистецтва (на базі запропонованих текстів).	16		8		4	4							
Тема 15. Специфіка перекладу з французької текстів, що належать до публіцистичного стилю (на базі запропонованих текстів).	18		10		4	4							
Тема 16 Специфіка перекладу з французької текстів сфери науки, здоров'я, охорони навколишнього середовища (на базі запропонованих текстів)	16		8		4	4							
Разом за змістовим модулем 2	132		68		32	32							
ІНДЗ									-	-	-		
Усього годин	266		134		66	66							

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Стилiстичнi аспекти перекладу. Переклад множини французьких iменникiв на українську мову (на базі запропонованого тексту).	8

2	Тема 2. Специфіка перекладу інтернаціоналізмів (на базі запропонованого тексту).	8
3	Тема 3. Специфіка перекладу юридичних текстів (на базі запропонованого тексту).	8
4	Тема 4. Порівняльний аналіз оригіналу і перекладу тексту, що належить до політичної сфери спілкування.	10
5	Тема 5. Переклад українською текстів суспільно-політичного характеру (на базі запропонованого тексту).	8
6	Тема 6. Відтворення лінгвокультурної специфіки тексту оригіналу в перекладі (на базі запропонованого тексту)	8
7	Тема 7. Переклад українською текстів французьких ділових листів (на базі запропонованого тексту).	8
8	Тема 8. Переклад термінів сфери економіки	8
9	Тема 9. Специфіка перекладу текстів економічного характеру (на базі запропонованого тексту).	10
10	Тема 10. Специфіка перекладу власних назв: газет, журналів, державних установ (на базі запропонованих текстів).	8
11	Тема 11. Переклад на французьку текстів, що утримують власні назви (на базі запропонованих текстів).	8
12	Тема 12. Відтворення в перекладі соціокультурної інформації (на базі запропонованих текстів).	8
13	Тема 13. Переклад на французьку україномовного тексту сфери мас-медіа (на базі запропонованого тексту).	8
14	Тема 14. Специфіка перекладу з французької текстів сфери історії, культури та мистецтва (на базі запропонованих текстів).	8
15	Тема 15. Специфіка перекладу з французької текстів, що належать до публіцистичного стилю (на базі запропонованих текстів).	10
16	Тема 16 Специфіка перекладу з французької текстів сфери науки, здоров'я, охорони навколишнього середовища (на базі запропонованих текстів)	8
	всього	134

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Проблеми відтворення стилістичного синтаксису. Переклад зворотів, що позначають різницю.	4
2	Тема 2. Специфіка перекладу інтернаціоналізмів. Синтаксичні трансформації	4
3	Тема 3. Переклад Participle, Gérondif, абсолютного дієприкметникового звороту	4
4	Тема 4. Міжмовні синоніми, синонімічні відповідники	4
5	Тема 5. Переклад українською текстів суспільно-політичного характеру (на базі запропонованого тексту).	4
6	Тема 6. Відтворення лінгвокультурної специфіки тексту оригіналу в перекладі. Переклад реалій	5
7	Тема 7. Переклад українською текстів французьких ділових листів: оферти, реклаमाції	4
8	Тема 8. Переклад термінів сфери економіки. Лексичні трансформації	5

9	Тема 9. Специфіка перекладу означеного артиклю	4
10	Тема 10. Специфіка перекладу власних назв: газет, журналів, державних установ	4
11	Тема 11. Персоніфікація в перекладі	4
12	Тема 12. Переклад абревіатур. Метонімічний перенос у перекладі. Прийом перефразування	4
13	Тема 13. Переклад термінів сфери мас-медіа, назв газет і журналів. Безеквівалентна лексика.	4
14	Тема 14. Специфіка перекладу з французької історизмів, архаїзмів	4
15	Тема 15. Лінгвістична інформація в перекладі	4
16	Тема 16 «Хибні друзі» перекладача	4
	Всього	66

7. Індивідуальні завдання

1. Реферування статей суспільно-політичного характеру.
2. Переклад 5 коротких текстів в запису: Actualités.
3. Реферування 2-х текстів з проблем екології.

8. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод використовується у процесі практичної перекладацької діяльності. Застосування **репродуктивного методу** у взаємозв'язку з **інформаційно-рецептивним методом** сприяють формуванню знань, навичок і вмінь в студентів. **Частково-пошуковий і дослідницький методи** використовуються для організації самостійної роботи студентів, які вивчають рекомендовану літературу з курсу, а також для активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань.

9. Методи контролю

Поточний контроль:

- перевірка виконання завдань для самостійної роботи з кожної теми змістового модуля;
- перевірка рівня засвоєння студентами матеріалу ЗМ 1, 2 – **письмово** у процесі виконання **МКР**.

Протягом курсу студенти повинні виконати **2** модульні роботи.

Підсумковий контроль : 7-й семестр: залік; 8-й семестр: екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточний контроль знань		Залік	Сума
Змістовий модуль 1		Індивідуальне завдання	
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2		
Теми 1-4	Теми 5-8		

Аудиторна робота	МКР 1	Аудиторна робота	МКР 2			
10	20	10	20	20	20	100

Екзамен

Поточний контроль знань				Екзамен	Сума
Контрольний модуль 1		Контрольний модуль 2		Індивідуальне завдання	
Теми 9-13		Теми 14-16			
Аудиторна робота	МКР 1	Аудиторна робота	МКР 2		
10	20	10	20	20	100
10	20	10	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання у традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Рейтинг кожного модуля складається з суми середніх оцінок за

- аудиторну роботу студента протягом вивчення навчального матеріалу модуля (10 балів);
- модульну контрольну роботу (20 балів).

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній системі : "5", "4", "3", "2". В кінці вивчення навчального матеріалу модуля (після проведення модульної контрольної роботи) викладач виставляє середню оцінку за аудиторну роботу студента, та оцінку в 4-бальній системі за модульну контрольну роботу. Ці оцінки викладач трансформує в рейтинговий бал таким чином:

1. Аудиторна робота студента:

- "5" – 9-10 балів;
- "4" – 8-7 балів;
- "3" – 6-5 балів;
- "2" – 4 балів;

“0” балів – не був присутнім на жодному занятті з навчальної дисципліни.

2. Модульна контрольна робота:

“5” – 20-18 балів;

“4” – 14-17 балів

“3” – 10-13 балів;

“2” – 9 балів;

“0” балів – не з’явився на модульну контрольну роботу.

Таким чином, рейтинг студента за вивчення навчального матеріалу кожного модуля є сумою рейтингових балів за вищеназвані 2 складові модуля. Максимальний рейтинг студента за один модуль становить **30** балів. Оцінка навчальних досягнень студента за модуль виставляється так:

Розрахунок рейтингу студентів

Навчальний матеріал дисципліни об’єднано в два контрольні модулі на семестр.

Індивідуальне завдання студенти отримують на початку семестру та виконують протягом семестра згідно графіка. Наприкінці семестру викладач виставляє підсумкову оцінку за виконання комплексного завдання. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального завдання – **20 балів**.

Максимальний семестровий рейтинговий бал студента становить 80 балів.

Екзамен (диференційований залік)

На екзамені (диференційованому заліку) екзаменатор оцінює відповідь студента за 4-бальною національною системою і виставляє екзаменаційну оцінку “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Підсумковий рейтинговий бал є сумою семестрового рейтингового балу та екзаменаційного балу.

Для підрахунку підсумкового рейтингу екзаменаційна оцінка трансформується в екзаменаційні бали:

“відмінно” - 20-18 балів

“добре” - 17-14 балів

“задовільно” - 13-10 балів

“незадовільно” – 9 балів

11. Методичне забезпечення

1. НМКД навчальної дисципліни «Практика перекладу» (розділи):

- Методичні матеріали для практичних занять;
- Методичні матеріали для забезпечення самостійної роботи студентів;
- Методичні матеріали та тематика контрольних робіт для студентів;
- Питання до заліку/ питання до іспиту.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод: Вопросы общей и частной теории перевода.-М.: Международные отношения, 1975.- 239с.
2. Комиссаров В. Н. Слово о переводе.- М.: Международные отношения, 1973 – 215с.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты.-М.: Высшая школа, 1990.- 250 с.
4. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение . Курс лекцій. – Москва: Из-во «ЭТС», - 1999.- 192 с.
5. Копанев П. И., Беер Ф. Теория и практика письменного перевода.- Минск, 1986.- 250 с.
6. Коптілов В. І. Першотвір і переклад.- Київ: Дніпро, 1972.- 215 с..
7. Коптілов В. І. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник.- Київ: Юніверс, 2002. – 280с.
8. Ларсон М.Л. Смысловой перевод: Руководство по теории межъязыковой эквивалентности и её практическому применению/ Пер. с англ.- СПб: Герменевт, 1993.- 455 с.
9. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика.- М.: Междунар. отношения, 1974 - 215 с.
10. Теорія і практика перекладу / за ред. проф. Чередніченка О. І.-Київ, Либідь,1990. – 320 с.
11. Федоров А. В. Основы общей теории перевода (лингвистические проблемы). Учеб. Пособие. Из-е 4-е перераб. и дополнен.-М.: ВШ, 1983. – 303 с. – Изд-е 5-е - СПб.: Филологический факультет СПбУ; М.: ООО «узд дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002.- 416 с.
12. Шама И.Н. Перевод - искусство понимать... - Запорожье: Просвіта, 2005.- 240 с.
13. Швейцер А. Д. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты.- М.: Наука, 1988.- 215 с.

Додаткова:

1. Брандес М. П. Стил ь и перевод (на мат. нем. языка).- М.: Высшая школа, 1988. – 127с.
2. Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике, 1978. – 232 с.
3. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе.- М.: Высшая школа, 1986. – 384 с.
4. Галь Н. Слово живое и мертвое. – М.: Изд-во Время, 2012 г.- 600 с.
5. Крупнов В.Н.. В творческой лаборатории переводчика. М., «Междунар. отношения», 1987 - 192 с.
6. Клименко А.В Ремесло перевода. Практический курс. Издательство: Восток-Запад, АСТ, 2007. - 640 с.
7. Мирам Г. Практический перевод. Заметки к лекциям.- Киев: Изд-во: Ника-Центр, 2005.- 184 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Журнал «Monde diplomatique» <http://www.monde-diplomatique.fr/2012/09/>
2. Журнал «Nouvel observateur» <http://tempsreel.nouvelobs.com/>